

Technical University of Denmark

De unge og aftensmaden

Fagt, Sisse

Publication date:
2004

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Fagt, S. (2004). De unge og aftensmaden DTU Fødevareinstituttets hjemmeside. Tilgået jan. 01, 2004, fra <http://www.dfvf.dk/Default.aspx?ID=12972&PID=105067&NewsID=803>

DTU Library

Technical Information Center of Denmark

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

De unge og aftensmaden

15-09-2004

Unge spiser færdigmad, men der er ingen grund til panik. De laver også selv mad, og mønsteret ændrer sig, når de stifter familie.

I de seneste uger har en lille undersøgelse af aftensmadsvaner blandt unge i alderen 18-25 år fra udviklingsbureauet Scanad[1] fået en del opmærksomhed i pressen. Scanad gennemfører diverse mindre undersøgelser for at sætte fokus på forskellige problemstillinger inden for madområdet. Rapportens konklusioner og den presseomtale det har affødt, giver indtryk af en ungdom, der ikke kan lave mad og som heller ikke interesserer sig for mad i nævneværdig grad.

Det største ernæringsmæssige problem blandt ungdommen er, at unge spiser som resten af befolkningen, det vil sige for lidt frugt og grønt og for meget sukker og fedt. Samtidig spiser unge uregelmæssigt, men meget tyder på at kostvanerne bliver mere regelmæssige når unge bliver ældre og stifter familie[2].

I nærværende nyhedsbrev nuanceres nogle af Scanads resultater, idet andre undersøgelser ikke viser det samme billede, som der gives i Scanads nye rapport.

Mere tid til at spise og lave mad

Data fra Socialforskningsinstituttets analyser af befolkningens tidsforbrug[3] viser, at unge rigtigt nok bruger mindre tid på madlavning og spisning end andre grupper i befolkningen. Men undersøgelsen viser også, at unge ikke bruger mindre tid end i 1987 på madlavning og rent faktisk bruger mere tid på spisning nu end tidligere. Ydermere tyder analyserne på at unge mænd i forhold til tidligere deltager mere i madlavningen.

Tid brugt på forskellige aktiviteter i løbet af dagen (t:min)

	1987		2001	
Unge	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Madlavning	0:13	0:20	0:18	0:21
Spisning	1:11	1:07	1:35	1:45
Alle	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Madlavning	0:18	0:49	0:24	0:44
Spisning	1:26	1:28	1:59	1:57

Få evner, men lyst til at eksperimentere

Hvad angår unges madlavningsevner er der forsket meget lidt inden for dette område, og de få kvalitative fokusgruppeinterviews, der er gennemført af forskellige bureauer, bør ikke overfortolkes.

Fokusgruppeinterviews med unge viser, at når de netop er flyttet hjemmefra er de dårligt rustet til at lave mad, men usikkerheden erstattes af lyst til at prøve sig frem og eksperimentere med retterne[4]. Samtidig har Scanad i en tidligere mindre undersøgelse belyst at unge synes det er *in* at kunne lave mad[5].

Færdigretter og halvfabrikata

Den seneste rapport fra Scanad tyder på, at unge måske i større grad end tidligere bruger færdigretter og halvfabrikata. Samtidig tyder interviewene på, at unge synes, at halvfabrikata er OK at bruge. Dette er i modstrid med hvad andre undersøgelser har vist. En undersøgelse fra 2003 foretaget af bureauet EnVision[6] viser, at unge ikke har lært at lave mad, men drømmer om hjemmelavet mad. De opfatter færdigmad som for fedt og for usundt. Samtidig mener unge, at der er god signalværdi i hjemmelavet mad, og hvis man bruger færdigretter/halvfabrikata viser man, at man er ligeglad med, hvad man putter i munden.

Der er ingen tvivl om at færdigretter og halvfabrikata er kommet for at blive og at produkterne har vundet langt større accept end tidligere i alle befolkningsgrupper. Dog er forbruget af færdigretter er ikke særlig stort i Danmark. De landsdækkende kostundersøgelser viser, at andelen, der spiser færdigretter sjældent, er faldet en lille smule fra 1995 til 2001 (mindre end en gang om måneden), mens andelen der ofte spiser færdigretter ligger rimelig konstant på 15% af befolkningen (flere gange om ugen). Kostundersøgelserne og andre danske undersøgelser viser, at det især er enlige og unge, der spiser færdigretter[7].

I lyset af den større accept af halvfabrikata er spørgsmålene i kostundersøgelsen fra Danmarks Fødevareforskning om brug af færdigretter blevet udvidet, så der fra 2004 kan skelnes mellem brug af egentlige færdigretter og halvfabrikata. Fremtidige analyser vil dermed kunne give mere specifikke data for brugen af disse produkter.

Hakket kød konkurrerer med kylling og pizza

Rapporten fra Scanad konkluderer, at kylling og pizza er populært blandt unge. Danmarks Fødevareforsknings kostundersøgelser bekræfter billedet af, at kylling og pizza er blevet populært blandt unge, men stadig domineres den varme aftensmad af retter med hakket kød.

Populære retter til varm aftensmad blandt unge 2000/2002:

15-18 år

Kylling
Millionbøf, sammenkogt ret med kød
Pizza
Hakkebøf
Pastaret, lasagne o.l.
Kalkun
Roastbeef o.l.
Frikadeller
Medister, farsbrød m.m.
Burger, hotdog m.v.

19-24 år

Millionbøf, sammenkogt ret med kød
Kylling
Pizza
Pastaret, lasagne o.l.
Roastbeef o.l.
Medister, farsbrød m.m.
Burger, hotdog m.v.
Svinekotelet, hamburgerryg, skinke m.m.
Kalkun
Frikadeller

DFVF, Kostundersøgelsen 2000-2002

Mere viden er nødvendig

Rapporten fra Scanad kan i lighed med andre mindre undersøgelser belyser forskellige aspekter af unges madvaner. Det er imidlertid vigtigt at være bevidst om de mindre undersøgelser begrænsninger, idet de ofte

fremstår i medierne. Generelt er der behov for mere viden på området, men de mindre undersøgelser giver dog et nyttigt kvalitativt bidrag, der kan belyse områder som er svære at undersøge i store kvantitative befolkningsundersøgelser.

Kontaktperson: Cand.brom. Sisse Fagt, sfa@dfvf.dk

[1] Rapporten hedder: De unge og deres aftensmåltidsvaner. Rapportens datagrundlag er 2 fokusgruppeinterviews med i alt 16 personer gennemført i 2004 med udeboende unge, hhv. singler og samboende. Til at perspektivere den kvalitative del er der inddraget kvantitative data fra Index Danmark med 248 interviews med udeboende i alderen 18-25 år om hvad de spiser af fødevarer.

[2] Udviklingen i danskernes kost 1985-2001, DFVF 2004; Danskernes kostvaner 1995, Mad og måltider, Fødevaredirektoratet 1999.

[3] Tid og velfærd, Socialforskningsinstituttet 2002.

[4] CRM Research for Mejeriforeningen, 2001.

[5] De unge om frokost, Scanad, 2002.

[6] Viden om unge og convenience food , EnVision 2003.

[7] Danskernes kostvaner. Måltidsvaner, holdninger, sociale forskelle og sammenhæng med anden livsstil, Fødevaredirektoratet, 2003; Conveniencerapporten 01, Jysk Analyseinstitut, 2001 samt upubliceret materiale fra DFVFs kostundersøgelse 2000-2002.